

Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет
Факультет ветеринарної медицини
Кафедра акушерства та хірургії

Робоча програма (силабус) освітнього компонента

Ветеринарна анестезіологія та реаніматологія
вибірковий

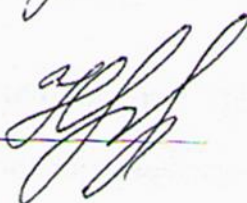
Спеціальність	211 Ветеринарна медицини
Освітня програма	«Ветеринарна медицина»
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)

Розробник: Олександр ЧЕКАН, д.вет.н., професор

Розглянуто, схвалено затверджено засіданні кафедри акушерства хірургії	та	Протокол <u>N 14 від 09.06.25</u>	
	та	Завідувач кафедри 	Оксана ШКРОМАДА

Погоджено:

Гарант освітньої програми Олександр ЧЕКАН

Декан факультету,
де реалізується освітня програма Людмила НАГОРНА

Рецензія на робочу програму (додається) надана:

Методист відділу якості освіти,
ліцензування та акредитації (Надія БАРАНІК)
(підпис) (ПІБ)

Зареєстровано в електронній базі: дата: 27.06 2025 р.

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

1.	Назва ОК	Акушерство, гінекологія і біотехнологія відтворення тварин		
2.	Факультет кафедра	ветеринарна медицина, акушерства та хірургії		
3.	Статус ОК	Вибірковий		
4.	Програма/Спеціальність (програми), складовою яких є ОК для (заповнюється для обов'язкових ОК)	Ветерин.анестезіологія та реаніматологія Н6 Ветеринарна медицина		
5.	ОК може бути запропонований для (заповнюється для вибіркових ОК)	-		
6.	Рівень НРК	НРК України – 8 рівень, QF-EHEA – другий цикл, EQF-LLL – 7 рівень		
7.	Семестр та тривалість вивчення	7 семестр 1-15 тиждень 8 семестр 1-15 тиждень		
8.	Кількість кредитів ЄКТС	7 семестр: 5 кредити заг.нав.: 150 год., 46 лпз, 104 год.сам.роб., залік 8 семестр: 5 кредити заг.нав.: 150 год., 46 лпз, 104 год.сам.роб., залік		
9.	Загальний обсяг годин та їх розподіл	Контактна робота(заняття)		
		Лекційні	Практичні /семінарські	Лабораторні
		0/0		46/46
				104/104
10.	Мова навчання	українська		
11.	Викладач/Координатор освітнього компонента	д.вет.н., професор Чекан Олександр Миколайович		
11.1	Контактна інформація	моб.тел. +380995374066, e-mail – achekanne@gmail.com		
12.	Загальний опис освітнього компонента	Дисципліна «Ветерин.анестезіологія та реаніматологія» в системі вищої ветеринарної освіти є одною із важливих дисциплін, які формують знання та практичні навички ветеринарного лікаря щодо знеболення та реаніматології. Вона розкриває питання фізіології та патології самок і самців під час проведення операцій та особливостей функціонування організму тварин у термінальних станах, забезпечує теоретичну та практичну основу професійних компетентностей з ветеринарної анестезіології та реаніматології. В процесі вивчення та засвоєння матеріалу здобувач другого (магістерського) рівня спеціальності 211 «Ветеринарна медицина» формує базу і вміння використовувати набуті знання у практичній діяльності. Дисципліна є базовою для вивчення наступних дисциплін професійного спрямування.		

13.	Мета освітнього компонента	Метою дисципліни «Ветерин.анестезіологія та реаніматологія» є формування комплексної системи знань і практичних навичків у здобувача вищої освіти, яка дозволить майбутньому фахівцю кваліфіковано проводити діагностику та лікування за термінальних станів, та мати навички організації й проведення загального наркозу тварин, оволодіти методами моніторингу стану організму під час наркозу; освоїти клінічні методи діагностики порушення гомеостазу під час проведення операцій із застосуванням загального знеболення, планувати і проводити профілактичні заходи щодо критичних станів тварин під час оперативних прийомів.
14.	Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими освітніми компонентами ОП	Освітній компонент, будучи основою для клінічних предметів, базується на теоретичних знаннях, отриманих здобувачем на попередніх курсах навчання з таких дисциплін, як «неорганічна хімія», «біохімія», «анатомія» «гістологія», «біобезпека і біоетика», «фізіологія», «патфізіологія», без знання яких неможливо успішно оволодіти даним предметом.
15.	Політика академічної доброчесності	Запозичення під час тестування, заліку та іспиту заборонені (в т.ч. використанням мобільних девайсів, комп'ютерних гаджетів тощо). У разі порушення цих вимог пропонується повторне проходження оцінювання (контрольної роботи, іспиту, заліку тощо). Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в онлайн формі за погодженням із деканом факультету). За надзвичайних станів (епідемія, війна, стихійні лиха) можливе дистанційне навчання при використанні месенджерів Telegram, Viber, Whatsapp – для створення комунікаційних груп зі студентами, платформи Zoom – для організації онлайн занять, університетської платформи Moodle – для поточного і підсумкового контролю рівня знань студентів. У разі участі у будь-якій іншій діяльності, пов'язаній з порушенням правил і норм академічної доброчесності- повторне вивчення ОК.

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

Результати навчання за ОК: Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде здатен...»	Програмні результати навчання, на досягнення яких спрямований ОК (зазначити номер згідно з нумерацією, наведеною в ОП) ¹									Як оцінюється РНД
	ПРН 1. Знати і грамотно використовувати термінологію ветеринарної медицини	ПРН 2. Використовувати інформацію із вітчизняних та іноземних джерел для розроблення діагностичних, лікувальних і підприємницьких стратегій	ПРН 4. Збирати анамнестичні дані під час реєстрації та обстеження тварин, приймати рішення щодо вибору ефективних методів діагностики, лікування та профілактики хвороб тварин.	ПРН 5. Установлювати зв'язок між клінічними проявами захворювання та результатами лабораторних досліджень. процесів на підприємствах з утримання, розведення чи експлуатації тварин різних класів і видів.	ПРН 7. Формулювати висновки щодо ефективності обраних методів і засобів утримання, годівлі та лікування тварин, профілактики заразних і незаразних хвороб, а також виробничих і технологічних	ПРН 8. Здійснювати моніторинг причин поширення хвороб різної етіології та біологічного забруднення довкілля відходами тваринництва, а також матеріалами та засобами ветеринарного призначення.	ПРН 14. Розуміти сутність процесів виготовлення, зберігання та переробки біологічної сировини	ПРН 15. Знати правила зберігання різних фармацевтичних засобів та біопрепаратів, шляхів їх ентерального чи парентерального застосування, розуміти механізм їх дії	ПРН 18. Здійснювати облікову звітність під час фахової діяльності	
ДРН 1. Знати і володіти матеріалом для вироблення навичок грамотного використання студентами термінології. Знати анатомію, топографію і видові особливості організму самок і самців. Вміти проводити зовнішнє і внутрішнє дослідження. Вміти визначати стадію наркозу. Аналізувати зміни у організмі тварин під час наркозу та критичних станів. Використовувати отримані дані для подальшого клінічного дослідження тварин.	х	х								Усне опитування на лабораторно-практичних заняттях, комп'ютерне опитування студентів на платформі Moodle.

ДРН 2. Проводити реєстрацію та збір анамнезу. Знати особливості наркотизування різних видів тварин та уміти проводити діагностику стадій наркозу. Знати стадії наркозу. Оволодіти методами та методи та способи місцевого та загального знеболювання Обґрунтувати регуляцію ступеня наркозу. Вміти надати допомогу при термінальних станах тварин. Аналізувати отримані результати та приймати рішення щодо вибору ефективних методів проведення наркозу.		X	x						Усне та письмове опитування на лабораторно-практичних заняттях (вирішення ситуаційних завдань), робота з тваринами
ДРН 3. Знати особливості пербігу наркозу у різних видів тварин. Аналізувати отримані результати формулювати висновки та приймати рішення щодо ефективності обраних методів проведення наркозу.		x		x				x	Письмове опитування на лабораторно-практичних заняттях (вирішення ситуаційних завдань), робота з тваринами
ДРН 4. Проводити клінічне обстеження тварин та лабораторне дослідження крові. Аналізувати виявлені зміни в організмі з метою формулювання висновків щодо стану тварини, встановлення діагнозу та вміти розробити ефективні методи і засоби наркозу тварин.				X					Усне та письмове опитування на лабораторно-практичних заняттях, комп'ютерне опитування студентів на платформі Moodl,

3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Тема. Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми	Розподіл в межах загального бюджету часу				Рекомендована література ²
	Аудиторна робота			Сам-на робота	
	Лк	Пз	Лз.		
7 семестр					
Тема 1. Наука анестезіологія. Історія розвитку. Фізіологія болю. Колапс та шок як загальна реакція організму на травму			4	10	1-5, 7, 12, 17, 18, 24
Тема 2. Структурно-функціональні компоненти ноцицептивної та антиноцицептивної систем організму тварини та їх взаємодія			4	10	1-5, 11, 12, 18, 20-22, 24, 26
Тема 3. Фізіологія болю у тварин. Ноцицептивна та антиноцицептивна системи організму тварин. Організація анестезіологічного супроводу та інтенсивної терапії в операційних. Фармакологічні засоби та прилади. Загальна анестезія тварин.			4	8	1-5, 11, 12, 18, 20-22, 24, 26
Тема 4. Фармакологічне забезпечення в анестезіології. Фармакологія та фармакотерапія груп препаратів, що використовуються для анестезіологічного забезпечення у тварин. Фармакологія та фармакотерапія груп препаратів, що використовуються для анестезіологічного забезпечення у тварин.			4	15	1-5, 11, 12, 18, 20-22, 24, 26
Тема 5. Сучасні аспекти та види анестезії тварин. Тотальна внутрішньовенна анестезія. Полікомпонентна анестезія. Інгаляційний наркоз			4	10	1-5, 11, 12, 18, 20-22, 24, 26
Тема 6: Анестезіологічне обладнання. Наркозо-дихальна апаратура. Випаровники та резервуари газів. Дихальні системи. Анестезіологічні маски та ендотрахеальні трубки			4	15	1-5, 11, 12, 18, 20-22, 24, 26
Тема 7: Моніторинг анестезованих тварин Обладнання для моніторингу життєво-важливих систем організму тварин. Рівні моніторингу. Клінічна оцінка пацієнта. Анестезіологічний протокол.			4	2	1-5, 9, 18
Тема 8: Видові та породні особливості анестезіологічного забезпечення у тварин.			4	10	1,3,4,5,31

Анестезіологічне забезпечення дрібних домашніх тварин					
Тема 9. Анестезіологічне забезпечення коней			4	10	1-5, 11, 12, 18, 20-22, 24, 26
Тема 10. Анестезіологічне забезпечення жуйних			4	10	1-5, 11, 12, 18, 20-22, 24, 26
Тема 11. Анестезіологічне забезпечення свиней, зоопаркових тварин			4	4	1-5, 11, 12, 18, 20-22, 24, 26
Всього за семестр.			44	104	
8 семестр					
Тема 12: Критичні стани в анестезіології, алгоритм дії. Алгоритм дії за гіпоксії, аспірації, дихальної недостатності			4	10	5, 10, 23, 24
Тема 13: Критичні стани в анестезіології, алгоритм дії Алгоритм дії за гіпоксії, аспірації,			4	10	1-5, 11, 12, 18, 20-22, 24, 26
Тема 14: Критичні стани в анестезіології, алгоритм дії дихальної недостатності, серцево-судинних розладів, зупинки дихання, серця			4	10	1-5, 11, 12, 18, 20-22, 24, 26
Тема 15: Критичні стани в анестезіології, алгоритм дії Алгоритм дії серцево-судинних розладів, зупинки дихання, серця			4	10	1-5, 11, 12, 18, 20-22, 24, 26
Тема 16: Критичні стани в анестезіології, алгоритм дії. Алгоритм дії за патології нервової системи			4	10	1-5, 11, 12, 18, 20-22, 24, 26
Тема 17: Критичні стани в анестезіології, алгоритм дії Алгоритм дії при наркозі молодих тварин			4	10	1-5, 11, 12, 18, 20-22, 24, 26
Тема 18: Критичні стани в анестезіології, алгоритм дії Алгоритм дії при наркозі старих тварин			4	8	1-5, 11, 12, 18, 20-22, 24, 26
Тема 19: Анестезіологічне забезпечення пацієнтів з патологією систем та органів.			4	10	13-18, 24
Тема 20. Анестезіологічне забезпечення пацієнтів з патологією видільної системи.			4	2	1-5, 11, 12, 18, 20-22, 24, 26
Тема 21. Анестезіологічне забезпечення пацієнтів з патологією печінки.			4	10	1-5, 11, 12, 18, 20-22, 24, 26
Тема 22. Анестезіологічне забезпечення пацієнтів з патологією травної системи.			4	4	1-5, 11, 12, 18, 20-22, 24, 26
Всього за семестр.			44	104	
Всього			88	208	

4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ДРН	Методи викладання (робота, що буде проведена викладачем <u>під час аудиторних занять, консультацій</u>)	Кількість годин	Методи навчання (які види навчальної діяльності має виконати <u>студент самостійно</u>)	Кількість годин
ДРН 1	- презентація лекційного матеріалу згідно плану; - пропозиції літератури з кожної теми лекцій; - використання платформи Moodle, Zoom в процесі заняття.	6	- фіксація (читання) лекційного матеріалу, - оволодіння методами дослідження, - самостійна робота під час дослідження	12
ДРН 2	- обговорення лекційного матеріалу; - обов'язкова підготовка до ЛПЗ. - тематичне опитування по темах лабораторних робіт. - консультації студентів в процесі засвоєння ОК згідно графіку консультування.	6	- фіксація (читання) лекційного матеріалу, - оволодіння методами дослідження,	12
ДРН 3.	- презентація матеріалу що будуть розглянуті в межах теми згідно плану; - засвоєння (опрацювання) лекційного матеріалу для проведення ЛПЗ. - обговорення матеріалу нової теми; - використання платформи Moodle, Zoom в процесі заняття.	6	- фіксація (читання) лекційного матеріалу. - самостійна робота під час дослідження	12
ДРН 4.	- пояснення нового матеріалу ЛПЗ на муляжах, сухих та вологих анатомічних препаратах. - використання платформи Moodle, Zoom в процесі заняття, - пропозиції літератури з кожної теми лекцій.	6	- вирішення ситуаційних завдань, - оволодіння методами дослідження, - тестування по темах самостійних робіт з використання платформи Moodle	12

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

5.1. Діагностичне оцінювання (зазначається за потреби)

5.2. Сумативне оцінювання

5.2.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання
Осінній семестр			
1	Опитування на лабораторно-практичних заняттях	60/60%	2, 4, 6, 8, 10, 12, 14
2	Оформлення Реферат	10/10%	15
3	Вирішення ситуаційних завдань	15 /50%	4, 8, 12
4	Тест множинного вибору - Іспит	15/15%	15 тиждень (Згідно графіку)

5.2.2. Критерії оцінювання

Компонент ³	Незадовільно	Задовільно	Добре	Відмінно ⁴
Опитування на лабораторно-практичних заняттях	<42 балів Студент може відтворити тільки окремі фрагменти з курсу.	42-45 балів Студент має певні знання, передбачені в програмі дисципліни, володіє основними положеннями, що вивчаються на рівні, який визначається як мінімально допустимий	45-50 балів Студент в загальному добре володіє матеріалом, знає основні положення матеріалу, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати при вирішенні типових практичних завдань, але допускає окремі неточності	60 балів Студент демонструє повні й міцні знання навчального матеріалу в обсязі, що відповідає програмі дисципліни, правильно й обґрунтовано приймає необхідні рішення в різних нестандартних ситуаціях.
Оформлення Реферат	<2 балів Завдання не виконано	2-5 балів Реферат оформлений без розуміння взаємозв'язку поставлених на вирішення завдань, не здатний критично оцінювати інформацію з джерел літератури	5-8 балів В рефераті на доброму рівні проведений аналіз, синтез, узагальнення та критичне оцінювання даних з літературних джерел	10 балів Реферат оформлений бездоганно, логічно розташований матеріал з розумінням взаємозв'язків процесів розкритих з даної теми, демонструє високорозвинену здатність до критичної академічної

				літератури та інших джерел інформації
Вирішення ситуаційних завдань	<2 балів Студент не підготовлений до вирішення завдань, відповідь неповна, окремі складові відсутні або недостатньо розкрити	2-5 балів З використанням основних теоретичних положень, студент з труднощами виконує поставлені завдання. Виконання завдань значно формалізовано: є відповідність алгоритму, але відсутнє глибоке розуміння роботи	5-10 балів Студент засвоїв основний матеріал, та розуміє постанову завдань, має пропозиції щодо напрямку їх вирішень. Розуміє основні положення, що є визначальними в курсі, може вирішувати подібні завдання тим, що розглядалися з викладачем, але допускає незначну кількість неточностей	15 балів Вірна відповідь. При виконанні завдань проявив вміння самостійно вирішувати поставлені завдання
Тест множинного вибору	<7 балів Завдання не виконано	8-11 балів Завдання виконано на 50%	12-14 балів Завдання виконано на 75%	15 балів Завдання виконано на 100%

5.3.Формативне оцінювання:

Для оцінювання поточного прогресу у навчанні та розуміння напрямів подальшого удосконалення передбачено

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
1	Усне опитування під час лабораторно-практичних заняттях	Згідно графіка занять
	Письмовий зворотній зв'язок від викладача після перевірки реферату із самостійного вивчення дисципліни	Згідно графіка занять
2	Усний зворотний зв'язок від викладача під час роботи над вирішенням ситуаційних завдань .	Протягом занять
3	Іспит – тест множинного вибору	Згідно графіку іспитів

6. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

6.3. Основні джерела

6.3.1. Підручники посібник

1. Анестезія та добробут тварин. Карін Портє (VetAgro Sup), Рубленко С.В., Андрієць В.Г., Рубленко М.В., Ільницький М.Г., Власенко В.М. – Біла Церква. – 2015. – 54 с. 2.
2. Моніторинг анестезованих тварин : Метод. рекомендації / В.М. Власенко, С.В. Рубленко. – Біла Церква, 2019. – 32 с.
3. Компютеризовані ситуаційні задачі з «Оперативної хірургії, топографічної анатомії та анестезіології» / М.П. Чорнозуб, В.І. Козій, О.В. Ємельяненко, Л.А. Тихонюк // Навчальний посібник. – Біла Церква, 2017. – 44 с.
4. Комп'ютеризовані ситуаційні завдання з ветеринарної хірургії: Науковометодичний посібник для самостійної роботи студентів факультету ветеринарної медицини / Рубленко М.В., Власенко В.М., Ільницький М.Г., Рубленко С.В., Яремчук А.В., Андрієць В.Г., Черняк С.В., Шаганенко В.С., Підборська Р.В. – Біла Церква, 2017. – 91 с.
5. 5. Оперативна хірургія: практикум / Д.В. Сарбаш, М.Г. Ільницький, О.В. Кантемир, П.О. Заїка, Д.В. Слюсаренко. – Х.: Стил-Іздат, 2017. – 218 с.

6.3.2 Методичне забезпечення

6. Рубленко М.В. Показники варіабельності серцевого ритму за остеосинтезу та спленектомії анестезованих собак / М.В. Рубленко, Б.В. Пирин // Вісник Білоцерків. держ. аграр. ун-ту: Зб. наук. праць. – Біла Церква, 2008. – Вип. 57. – С. 105–108.
7. Пирин Б.В. Анестезіологічне забезпечення за вісцеральної больової реакції у собак старшого віку / Б.В. Пирин // Науковий вісник вет. медицини : Зб. наук. праць. – Біла Церква, 2010. – Вип. 3 (73). – С. 60–63.
8. Jones J. Noninvasive monitoring techniques in anesthetized animals / Jones J. // Veterinary medicine. – 1996. – April, Vol. 91. – №4. – Р. 326 – 337.
9. Власенко В.М. Ветеринарна анестезіологія : посібн. [для студ. вищ. навч. закл.] / В.М. Власенко, Л.А. Тихонюк. – Біла Церква, 2000. – 336 с. 5. Short E. Animal pain / E. Short, A. Poznak. – New York, 1992. – 587 p

6.3.3 Інші джерела

10. Електронний ресурс <http://library.sau.sumy.ua>
11. Електронний ресурс <http://veterinary.net.ua/books/veterinarne-akusherstvo-ginekologiya-ta-biotehnologiya-vidtvorennya-tvarin-z-osnovami>
12. Електронний ресурс <https://univet.com.ua/%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%8C%D0%B8-%D0%BF%D0%BE-%D0%B2%D0%B5%D1%82%D0%B5%D1%80%D0%B8%D0%BD%D0%B0%D1%80%D0%B8%D0%B8/19-%D0%B0%D0%BD%D0%B5%D1%81%D1%82%D0%B5%D0%B7%D0%B8%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D0%B8%D1%8F-%D0%B6%D0%B8%D0%B2%D0%BE%D1%82%D0%BD%D1%8B%D1%85>

6.4 Додаткові джерела

13. Рубленко М.В. Показники варіабельності серцевого ритму за остеосинтезу та спленектомії анестезованих собак / М.В. Рубленко, Б.В. Пирин // Вісник Білоцерків. держ. аграр. ун-ту: Зб. наук. праць. – Біла Церква, 2008. – Вип. 57. – С. 105–108.

14. Пирин Б.В. Анестезіологічне забезпечення за вісцеральної больової реакції у собак старшого віку / Б.В. Пирин // Науковий вісник вет. медицини : Зб. наук. праць. – Біла Церква, 2010. – Вип. 3 (73). – С. 60–63.
15. Jones J. Noninvasive monitoring techniques in anesthetized animals / Jones J. // Veterinary medicine. – 1996. – April, Vol. 91. – №4. – Р. 326 – 337.
16. Власенко В.М. Ветеринарна анестезіологія : посібн. [для студ. вищ. навч. закл.] / В.М. Власенко, Л.А. Тихонюк. – Біла Церква, 2000. – 336 с.
17. Short E. Animal pain / E. Short, A. Poznak. – New York, 1992. – 587 p. 17
18. Пульняшенко П.Р. Анестезиология и реаниматология собак и кошек / П.Р. Пульняшенко. – К.: Фауна-сервис, 1997. – 193 с.
19. Пламб Д. Лекарственные препараты // Фармакологические препараты в ветеринарной медицине / Д. Пламб; [пер. с англ. Е.И. Осипова]. – М.: АКВАРИУМ ЛТД, 2002. – С. 369371. 8. Рубленко С.В., Рубленко М.В., Власенко В.М. Анестезіологічне забезпечення абдомінальних втручань у собак / С.В. Рубленко // Вет. медицина України. – 2006. – № 9. – С. 13–15.

6.5. Програмне забезпечення

- Комп'ютери с програмним забезпеченням для виконання практичних робіт
- Microsoft Power Point – візуалізація даних Microsoft Power BI – аналітика та візуалізація даних
- Мультимедійний проектор, маркерна дошка і екран;
- Система дистанційного навчання і контролю Moodle